

Posudek školitele na diplomovou práci Moniky Šístkové: Bratrská jednota baptistů v Praze před a po r. 1989 očima jejích členů

Diplomová práce Moniky Šístkové *Bratrská jednota baptistů v Praze před a po r. 1989 očima jejích členů* je povedeným příspěvkem k minulosti, ale částečně i přítomnosti tohoto společenství – to je nutno uvést hned na počátku. Velmi výrazně k tomu dopomohlo hned několikero faktorů.

Za prvé to byl faktor pestrosti materiálu: autorka textu velmi pečlivě a účelně pracovala s několika typy pramenů. Bádala v klasických archivech (ABS, NA), využila i archivy baptistů (Ústřední archiv Bratrské jednoty baptistů a archivy pražských sborů) a nalezené dokumenty se jí podařilo dobře snoubit s orálně-historickým výzkumem; nutno dodat, že reprezentativním. Mezi narátory nalezneme jak laiky, tak kazatele, jak muže, tak ženy a výsledkem je plasticita prezentovaného obrazu. Krom uvedených pramenů ale nezůstala opomenuta ani relevantní sekundární literatura, jejíž rozbor je součástí práce.

Za druhé to byl faktor vlastního autorčina stanoviska – perspektivy, z níž téma zkoumala. Monika Šístková je insiderem, k čemuž se sama v textu přiznává, dokáže s tím dobře pracovat, a proto se tento metodologický problém nestal problémem skutečným, ale spíš autorčinou výhodou. Jednak si studentka uchovala objektivizující hledisko (držela se dál od normativních soudů), jednak se jí díky znalosti „terénu“ podařilo proniknout k materiálům, které by badateli přicházejícímu zvnějšku svou náruč nemusely otevřít; a totéž platí o narátorech, i ti by se nemuseli tak snadno rozhovořit, pokud by s nimi interview vedl „cizinec“. Obecně lze říci, že metodologické zvládnutí statusu insidera bylo tím, co diplomové práci velice pomohlo, bylo základem úspěchu, místem, na němž studentka prokázala, že ovládá základní řemeslnou dovednost historika: kritiku pramenů.

Třetím faktorem, který přispěl k pozitivnímu vnímání diplomové práce, je zvládnutí mezníku, který představuje rok 1989. I když se Monika Šístková evidentně soustředila na dobu tzv. normalizace (s drobným historickým úvodem), v sedmdesátých a osmdesátých letech leží vlastní jádro textu, rok 1989 neznamenal konečnou hranici, studentka toto datum překročila (hlavně v orálně-historickém výzkumu) a pustila se do zajímavého srovnání doby před a po tomto roce, a to z hlediska vnímání těchto časových period pamětníky.

A čtvrtým faktorem je logická struktura a zhuštěná textu. Mnoho diplomových prací má tu základní vadu, že se tematicky rozplynou do ztracena, že autor chce říci na osmdesáti

stranách všechno, a proto pak často neřekne nic kromě povšechné směsi banalit. To není případ této práce – je sevřená, studentka spíše prohlubuje celkem úzce vymezený problém (v podstatě dva pražské sbory), než aby se vyčerpávala v odbočkách. Struktura je tak ve výsledku logická (s chronologickou i tematickou provázaností).

Pokud jde o výhrady, měl bych jen jednu, spíše pocitovou: z mého pohledu je deskriptivní jádro textu přece jen zajímavější než interpretace zjištěného. Jinými slovy: Monika Šístková některé informace nedokázala dostatečně využít, opřít o ně třeba i neotřelejší závěry. Proto se na samotném konci (v kapitolce „Závěr“) vlastně nic moc zajímavého nedozvíme, byť text ten potenciál měl. Kapitolka se vlastně omezila jen na celkem nezajímavé shrnutí předchozího nebo na předvídatelné soudy typu *„doba nesvobody věřící lidi více spojovala (...) všichni narátoři ovšem považují změny po roce 1989 za pozitivní...“* (s. 76) – větší prostor na místo těchto banalit mohla dostat jiná témata.

Na závěr lze říci, že se ale jedná o kvalitní diplomovou práci, kterou rozhodně lze s klidným svědomím doporučit k obhajobě, a to tak, že by komise měla rozhodnout (podle kvality obhajoby) mezi stupněm výborně a velmi dobře.

V Praze 31.1.2014

.....

PhDr. Přemysl Houda, PhD.